

МОДЕЛЬ

забезпечення особливих вимог для складення іспитів на рівень володіння державною мовою особами з порушенням зору, слуху, мовлення та іншими категоріями осіб з особливими потребами

Національна комісія зі стандартів державної мови (далі – Комісія) рекомендує створити й забезпечити спеціальні умови для таких категорій громадян:

Особи з повною або частковою втратою слуху

Особи з повною або частковою втратою зору

Особи з тяжкими порушенням мовлення

Особи з порушенням опорно-рухового апарату;
із хворобами нервової системи

Особи, яким встановлено електрокардіо-стимулятор або
інший імплантат чи пристрій

Особи, які потребують періодичного здійснення
індивідуальних медичних процедур

Особи, які мають захворювання, що потребують
постійного медичного нагляду

Особи, які одужують після травм

Особи з розладами психіки та поведінки

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000CC5F3400AEC0A000
Підписант Мозгунов Володимир Володимирович
Дійсний з 15.02.2022 0:00:00 по 14.02.2024 23:59:59

НКСДМ

330 від 25.10.2022

Зазначені категорії рекомендовано з урахуванням нормативно-правових документів, зокрема Переліку особливих (спеціальних) умов, що створюють для осіб з особливими потребами в пунктах проведення зовнішнього незалежного оцінювання (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1708-16#n4>); Методичних рекомендацій щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в ЗО 2019/2022 рр. (https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2019/08/07/rekomendatsii_organizatsiya-navchannyaoop.pdf) тощо.

Кожній категорії громадян з особливими потребами, які виявили бажання скласти іспит на рівень володіння державною мовою, необхідно забезпечити такі спеціальні умови:

1. Для осіб із повною або частковою втратою слуху необхідним є:

присутність асистента-сурдоперекладача в аудиторії, де відбувається іспит (за потреби);

надання перед початком проведення іспиту в аудиторії тексту промови інструктора або відеозапису цієї промови перекладеної на жестову мову асистентом-сурдоперекладачем;

забезпечення можливості використання слухового апарата, імплантата;

надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання іспитової роботи;

у разі неможливості виголошення монологу (усної частини іспиту), спрямованого на перевірку вмінь претендента спілкуватися на різні теми з офіційної сфери, не прив'язані до вузького професійного спрямування, забезпечення можливості виконати цю частину іспитової роботи в письмовій (друкованій) формі або виконання усної частини іспиту з допомогою сурдоперекладача (до 30 хвилин)

2. Для осіб із повною або частковою втратою зору необхідним є:

1

надання можливості не дивитися в камеру під час виголошення монологу;

2

присутність асистента (інструктора), що супроводжує претендента під час складення іспиту;

3

надання в паперовому вигляді тексту, написання якого передбачено на екрані, або його озвучення;

4

надання можливості використання оптичного збільшувача (лупи) або електронного збільшувача (електронні збільшувачі не мають бути складовими засобів зв'язку, пристроїв обробки, збереження та передавання інформації або комутуватися з такими засобами чи пристроями);

5

надання можливості використання настільного пристрою для додаткового освітлення робочого місця (пристрої не мають бути складовими засобів зв'язку, пристроїв обробки, збереження та передавання інформації або комутуватися з такими засобами чи пристроями);

6

надання тексту зошитів із завданнями іспитової роботи та бланків відповідей, надрукованих фарбою чорного кольору на білому папері з матовою поверхнею з дотриманням таких вимог до шрифтового оформлення: рублений шрифт, кегль шрифту – не менше 16, збільшення інтерліньяжу – не менше 4 пунктів, довжина рядка від 63 до 153 мм, місткість шрифту – не більше 7,7 (8,5 – для текстів на латинській графічній основі), нормальне або широке світле пряме накреслення вічка;

7

надання письмової частини (тестів) іспитової роботи із завданнями, адаптованими для осіб із глибокими порушеннями зору, надрукованої рельєфно-крапковим шрифтом для написання й читання сліпими (шрифт Брайля), або методом озвучення тексту;

8

надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання іспитової роботи.

3. Для осіб із тяжкими порушеннями мовлення (претенденти, у яких спостерігається заїкання) необхідним є:

надання можливості в письмовій (друкованій) формі викласти монолог – усну частину іспитової роботи, що спрямована на перевірку вмінь претендента спілкуватися на різні теми з офіційної сфери, не прив'язані до вузького професійного спрямування (до 30 хвилин).

4. Для осіб із порушеннями опорно-рухового апарату, із хворобами нервової системи необхідним є:

1

виконання іспитової роботи в аудиторії, розташованій на першому поверсі;

2

наявність у пункті проведення іспиту сходів і пандусів, обладнаних поручнями з урахуванням технічних вимог до опорних стаціонарних пристроїв відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» (<https://cutt.ly/1XqxLK6>) та ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (<https://cutt.ly/pXsiz7z>);

3

наявність у пункті проведення іспиту туалету, обладнаного універсальною кабіною, доступною для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» (<https://cutt.ly/1XqxLK6>) та ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (<https://cutt.ly/pXsiz7z>);

4

допомога асистента (інструктора) і особи, що супроводжує претендента, у зайнятті робочого місця для складення іспиту та виходу з уповноваженої установи (організації);

5

виконання роботи за столом, придатним для складення іспиту на інвалідному візку;

6

надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання іспитової роботи.

5. Для осіб, яким встановлено електрокардіо-стимулятор або інший електронний імплантат чи пристрій, необхідним є:

необхідним є урахування впливу на розумні електронні пристрої випромінювання від використовуваної в уповноваженій установі (організації) техніки.

6. Для осіб, які потребують періодичного здійснення індивідуальних медичних процедур із забезпечення життєдіяльності людини та/або контролю за її станом, необхідним є:

1) наявність медичного працівника та кімнати, у якій можливо здійснювати індивідуальні медичні процедури та контроль за станом особи;

2) надання додаткового часу (до 30 хв.) для виконання іспитової роботи (за необхідності).

7. Для осіб, які мають захворювання, що потребують постійного медичного нагляду, необхідним є:

1) наявність медичного працівника та кімнати, у якій можливо здійснювати індивідуальні медичні процедури та контроль за станом особи;

2) присутність (за необхідності) лікаря-спеціаліста (відповідно до діагнозу) в уповноваженій установі (організації);

3) надання додаткового часу (до 30 хв.) для виконання іспитової роботи (за необхідності).

8. Для осіб, які одужують після травм, необхідним є:

1) наявність медичного працівника та кімнати, у якій можливо здійснювати індивідуальні медичні процедури та контроль за станом особи;

2) надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання іспитової роботи (занеобхідності).

9. Для осіб із розладами психіки та поведінки необхідним є:

1) надання можливості не дивитися в камеру під час виголошення монологу;

2) присутність асистента (інструктора), що супроводжує претендента під час складення іспиту;

3) наявність медичного працівника та кімнати, у якій можливо здійснювати індивідуальні медичні процедури та контроль за станом особи;

4) у разі неможливості виголошення монологу (усної частини іспиту), спрямованого на перевірку вмінь претендента спілкуватися на різні теми з офіційної сфери, не прив'язані до вузького професійного спрямування, забезпечення можливості виконати цю частину іспитової роботи в письмовій (друкованій) формі;

5) надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання іспитової роботи.

Зазначена модель забезпечення особливих вимог для складання іспитів на рівень володіння державною мовою особами з порушенням зору, слуху, мовлення та іншими категоріями осіб з особливими потребами надасть можливість

підвищити якість проведення іспиту на рівень володіння державною мовою та створити умови для забезпечення рівних прав громадян.

**Голова Національної комісії
зі стандартів державної мови**

Володимир МОЗГУНОВ